

KOMISSION PÄÄTÖS,
annettu 14 päivänä huhtikuuta 2011,
maatalousmaan hankintaa Slovakiassa koskevan siirtymäkauden pidentämisestä

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2011/241/EU)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Tšekin, Viron, Kyproksen, Latvian, Liettuan, Unkarin, Maltan, Puolan, Slovenian ja Slovakian liittymissopimuksen,

ottaa huomioon Tšekin, Viron, Kyproksen, Latvian, Liettuan, Unkarin, Maltan, Puolan, Slovenian ja Slovakian liittymisasiakirjan ja erityisesti sen liitteessä XIV olevan 3 luvun,

ottaa huomioon Slovakian esittämän pyynnön,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Vuoden 2003 liittymisasiakirjan mukaan Slovakia voi liittymisasiakirjassa määrätyn edellytyksin kieltää muista EU:n jäsenvaltioista olevilta luonnollisilta henkilöiltä ja oikeushenkilöiltä, jotka eivät ole sijoittautuneet eivätkä rekisteröityneet Slovakiaan ja joilla ei ole paikallista sivuliikettä tai liikettä Slovakiassa, maatalousmaan hankinnan seitsemän vuoden ajan liittymisen jälkeen 30 päivään huhtikuuta 2011 asti. Tämä on väliaikainen poikkeus Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 63–66 artiklassa määrätystä pääoman vapaasta liikkuvuudesta. Tätä siirtymäkautta voidaan pidentää ainoastaan kerran enintään kolmella vuodella.
- (2) Slovakia pyysi 20 päivänä tammikuuta 2011, että maatalousmaan hankintaa koskevaa siirtymäkautta pidennettäisiin kolmella vuodella.
- (3) Siirtymäkauden tärkein peruste oli tarve suojata maataloustoiminnan sosioekonomisia edellytyksiä Slovakian siirtymäkauden sisämarkkinoille ja yhteisen maatalouspolitiikan soveltamiseen. Sen tavoitteena oli erityisesti ratkaista ongelmat, joita maatalousalalle olisi saattanut aiheutua maatalousmaan hankinnan vapauttamisesta ottaen huomioon, että maan hinnat ja tulot olivat Slovakiassa aluksi huomattavasti alhaisemmat kuin Alankomaissa, Belgiassa, Espanjassa, Irlannissa, Italiassa, Itävallassa, Kreikassa, Luxemburgissa, Portugalissa, Ranskassa, Ruotsissa, Saksassa, Suomessa, Tanskassa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa, jäljempänä 'EU-15-valtiot'. Lisäksi siirtymäkauden tarkoituksena oli helpottaa yksityistämistä ja maatalousmaan palauttamista. Komissio korosti jo 16 päivänä heinäkuuta 2008 antamassaan kertomuksessa "Maatalouskiinteistöjen hankintaa koskevien vuoden 2003 liittymissopimuksessa vahvistettujen siirtymätoimenpiteiden uudelleentarkastelu", jäljempänä 'väliarviointi', miten tärkeää
- on saattaa edellä mainittu maatalousuudistus päätökseen ennen suunnitellun siirtymäkauden päättymistä ⁽¹⁾.
- (4) Eurostatin saatavilla olevien tietojen mukaan maatalousmaan hinnat ovat Slovakiassa alhaisemmat kuin muualla EU:ssa. Maatalousmaan hintojen ei ole odotettukaan muuttuvan täysin yhtenäisiksi, eikä tätä ole edes pidetty edellytyksenä siirtymäkauden päättymiselle. Slovakian ja EU-15-valtioiden hintojen väliset huomattavat erot voivat kuitenkin olla esteenä hintojen lähentymiselle. Lisäksi keinottelun riski on huomattava vähäarvoisen maan osalta.
- (5) Eurostatin tiedot osoittavat, että samalla tavoin kuin maatalousmaan hintatasot myös ostovoimayksiköissä henkeä kohti mitattu Slovakian bruttokansantuote poikkeaa edelleen EU-15-valtioiden vastaavasta. Sen vuoksi maatalousmaan nykyiset hinnat ovat Slovakiassa korkeita ostovoimaan verrattuna.
- (6) Eurostatin mukaan maanomistuksen rakenteelle on Slovakiassa ominaista sellaisten pienten perheitilojen erittäin suuri määrä, joiden pinta-ala on alle kaksi hehtaaria ja joista useimmat eivät ole markkinasuuntautuneita. Pienten tilojen yhdistämisprosessi on erittäin hidas, ja alle kaksi hehtaaria pinta-alaltaan olevien tilojen käytössä olevan maatalousmaan pinta-alan maatilakohtainen keskiarvo on kasvanut 0,5 hehtaarista 0,6 hehtaariin vuosina 2001–2007. Vaikka kokonaistyövoimasta ainoastaan 4,56 prosenttia työskentelee maataloudessa, lähes puolet väestöstä asuu maaseutualueilla. Slovakian viranomaisten mukaan monia yksityisomistuksessa olevia maatalousmaita ei viljellä.
- (7) Maatalousmaan yhdistämisen esteenä on myös edelleen selvittämättömien saatavien vuoksi kesken oleva omistusoikeuksien palauttamisprosessi. Lisäksi Slovakian maarahasto hallinnoi yli 360 000 hehtaaria yksityistä maatalousmaata siihen asti, kun niiden lailliset omistajat tunnistetaan. Slovakian maarahasto hallinnoi edelleen noin 130 000 hehtaaria valtionomistuksessa olevaa maatalousmaata. Näiden maa-alueiden osuus yhdessä epäselvässä oikeudellisessa tilanteessa olevien maa-alueiden kanssa on lähes neljäsos Slovakia tasavallan koko maatalousmaasta. Omistusoikeuksiin liittyvät epäselvyydet muodostavat väistämättä esteen maakaupoille ja maatalouskiinteistöjen yhdistämiselle. Maaomaisuuden pirstaloituminen heikentää myös omalta osaltaan kilpailukykyä ja vähentää maatalojen markkinasuuntautuneisuutta.

⁽¹⁾ KOM(2008) 461 lopullinen, 16.7.2008.

- (8) Tässä tilanteessa voidaan Slovakian viranomaisten lailla olettaa, että rajoitusten poistaminen 1 päivänä toukokuuta 2011 lisäisi maan hintoihin kohdistuvaa painetta Slovakiassa. Sen vuoksi vaarana on, että Slovakian maatalousmarkkinat häiriintyisivät vakavalla tavalla siirtymäkauden päätyttyä.
- (9) Sen vuoksi vuoden 2003 liittymisasiakirjan liitteessä XIV olevassa 3 luvussa määrättyä siirtymäkautta olisi pidennettävä kolmella vuodella.
- (10) Jotta markkinoiden vapautumiseen voitaisiin valmistautua täysimittaisesti, myös nykyisissä vaikeissa taloudellisissa olosuhteissa on erittäin tärkeää pyrkiä parantamaan siirtymäkauden aikana sellaisia tekijöitä kuin viljelijöiden luotto- ja vakuutusmahdollisuudet sekä maatalousuudistuksen saattaminen päätökseen, kuten väliarvioinnissa on jo tähdennetty.
- (11) Koska avoimet sisämarkkinat ovat aina olleet Euroopan vaurauden perusta, ulkomaisen pääoman virtaaminen Slovakiaan saattaisi hyödyttää myös sen maatalousmarkkinoita. Kuten vuoden 2008 väliarvioinnissa on tähdennetty, maatalousalaan tehtävillä ulkomaisilla investoinneilla olisi myös merkittäviä pitkän aikavälin vaikutuksia pääomanlisäykseen ja taitotietoon, maamarkkinoiden toimintaan ja maatalouden tuottavuuteen. Ulkomaista omistusta koskevien rajoitusten asteittainen lieventäminen siirtymäkaudella valmistaisi myös markkinoita täyteen vapauteen.
- (12) Jotta turvattaisiin oikeusvarmuus ja vältettäisiin oikeudellisen tyhjiön syntyminen Slovakian kansallisessa oikeusjärjestelmässä nykyisen siirtymäkauden päätyttyä, tämän päätöksen olisi tultava voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Pidennetään vuoden 2003 liittymisasiakirjan liitteessä XIV olevassa 3 luvussa tarkoitettua Slovakian maatalousmaan hankintaa koskevaa siirtymäkautta 30 päivään huhtikuuta 2014.

2 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä 14 päivänä huhtikuuta 2011.

Komission puolesta
José Manuel BARROSO
Puheenjohtaja